

Atradius DSB verzekert leveranties aan bedrijven die belasting ontwijken

De Nederlandse exportkredietverzekeraar Atradius DSB kijkt, voordat ze een verzekering aanbiedt, niet of de aanvrager zaken doet met een partij die zich schuldig maakt aan het ontwijken van belasting via belastingparadijzen of aan het witwassen van crimineel geld. Dat constateerde Both ENDS in 2013 al in de studie 'Cover for What'. Aanbevelingen om aanvragen hierop van te voren beter te screenen worden tot nu toe in de wind geslagen.

Both ENDS bekeek in drie nieuwe case studies een totaal van elf recente door Atradius DSB verzekerde Nederlandse exporttransacties. De onderzoeken wijzen op leveranties aan multinationals die gebruik maken van een web aan belastingparadijzen om hun belastingafdracht drastisch te verlagen.

Atradius DSB maakt het Nederlandse bedrijven mogelijk om zaken te doen met bedrijven die bewust de mazen in het internationale financiële systeem opzoeken om de afdracht van belastingen zo klein mogelijk te maken. Op die manier worden de overheidsinkomsten van de landen waar zaken wordt gedaan – soms ook Nederland – willens en wetens ondermijnd.

Een **exportkredietverzekeraar** (Export Credit Agency of ECA), ondersteunt namens de staat exportfinanciering aan exporteurs en investeerders die zaken doen in het buitenland, om zo de financiële risico's van deze ondernemers te verkleinen. De ondersteuning wordt verleend in de vorm van directe kredieten, kredietgaranties of verzekeringen. In Nederland worden exportkredietverzekeringen en -garanties namens de overheid verzorgd door Atradius Dutch State Business (Atradius DSB).

Belastingparadijzen zijn landen of gebieden waar bedrijven geen of nauwelijks belasting hoeven te betalen over activiteiten die ze eigenlijk ergens anders uitvoeren. Bekende belastingparadijzen zijn onder andere Bermuda, de Marshall- en de Kaaimaneilanden, Luxemburg, bepaalde Amerikaanse staten en Nederland.

Bermuda (foto Liberty Voice)

01**EXPORT VAN VIJF SCHEPEN VOOR HET LEGGEN VAN OLIEPIJPLEIDINGEN OP ZEE.**

Vanaf maart 2012 verzekerde Atradius DSB de verkoop van vijf schepen voor het leggen van oliepijpleidingen – zogenaamde PLSVs – door scheepsbouwer IHC Offshore & Marine BV aan in Bermuda gevestigde dochterondernemingen van de Amerikaanse multinational TL Offshore INC. Hiervoor gaf Atradius DSB in totaal zeven exportkredietverzekeringen af, tot een totaal verzekerd bedrag van meer dan € 2 miljard. De vijf PLSVs zijn bedoeld om ondergrondse pijpleidingen aan te leggen op 2.500 meter diepte voor de Braziliaanse kust voor de winning van olie. De Braziliaanse oliemaatschappij Petrobras hoopt daarmee de concurrentie aan te gaan met andere olieproducenten.

De betaling van de schepen wordt gegarandeerd door het eveneens in Bermuda gevestigde, maar vanuit Londen aangestuurde bedrijf Seadrill Ltd. Dit bedrijf heeft wel 60 dochterondernemingen in Bermuda en zit daarnaast in andere belastingparadijzen zoals de Kaaimaneilanden, Luxemburg en de Marshall Eilanden. Eigenaar van Seadrill Ltd. is de Noorse scheepsmagnaat John Fredriksen, een man met een dubieuze reputatie vanwege fraude, marktmanipulatie en het wegsluizen van grote sommen geld naar belastingparadijzen.

02**EXPORT VAN MACHINES VOOR HET MAKEN VAN COMPUTER CHIPS**

Het Nederlandse bedrijf ASML is wereldleider op het gebied van speciale lithografische machines die gebruikt worden om computerchips (bijvoorbeeld CPU's) te produceren. In 2013 en 2014 verstrekten Atradius DSB drie exportkredietverzekeringen voor een totaal verzekerd bedrag van € 498 miljoen. De afnemer van de machines is de op de Kaaimaneilanden

geregistreerde multinational GlobalFoundries Inc, eigendom van de overheid van Abu Dhabi. De machines gingen naar fabrieken van deze onderneming in Duitsland en Amerika.

De betaling van deze exporten wordt gegarandeerd door maar liefst twaalf dochterondernemingen van GlobalFoundries, waarvan in elk geval drie als brievenbusmaatschappijen in de Amerikaanse staat Delaware en twee vanuit Amsterdam opereren. De jaarcijfers van de Nederlandse dochterondernemingen van GlobalFoundries duiden er op dat zij overwegend zijn opgezet om aanzienlijke kapitaalstromen, bijvoorbeeld voor het gebruik van rechten, tussen verschillende onderdelen van de GlobalFoundries groep heen en weer te schuiven. Uit de cijfers blijkt ook dat GlobalFoundries afspraken heeft met de Nederlandse belastingdienst over prijsstellingen, zodat het bedrijf het precieze bedrag dat ze dient te betalen over toekomstige inkomsten, van tevoren kan bijsturen. Vergelijkbare afspraken van de Nederlandse overheid met Starbucks zijn onlangs door de Europese Commissie als illegale staatsteun verboden.

03**MODERNISERING VAN EEN DRIJVEND OLIEPRODUCTIESCHIP (FPSO)**

In juli 2015 verleende Atradius DSB een exportkredietverzekering voor een maximaal bedrag van € 104 miljoen aan Damen Scheepsreparatie Rotterdam BV voor de modernisering van een drijvend olieproductie- en opslagschip (FPSO). Dit schip – de Petrojarl 1 – heeft sinds 1986 dienst gedaan op de Noordzee. Na een grondige opknapbeurt zal het vanaf volgend jaar door het Braziliaanse oliebedrijf QGEP gebruikt worden in het zogenaamde Santos-bassin.

Het schip is eigendom van de Teekay Corporation, een van de grootste spelers in de wereldwijde markt voor energietransport, opslag en productie. Teekay heeft minstens 45 dochterondernemingen geregistreerd in de Marshall eilanden en een paar in Bermuda. In haar eigen verslaglegging laat het bedrijf er weinig twijfel over bestaan zich wereldwijd in te spannen zo weinig mogelijk belasting te betalen. Het chartercontract tussen Teekay en QGEP is mogelijk gemaakt door een lening ter waarde van \$ 180 miljoen van een consortium van banken onder leiding van ABN AMRO. Voor deze lening aan een onderneming in een belastingparadijs is ABN AMRO opgetreden als agent voor Atradius DSB.

CONCLUSIE

Door namens de Nederlandse overheid exporten te verzekeren van Nederlandse bedrijven aan zakenpartners die gebruikmaken van een doolhof van dochterondernemingen in belastingparadijzen, is Atradius DSB betrokken bij agressieve belastingplanning. Daardoor draagt Nederland niet alleen bij aan het ondermijnen van de mogelijkheden tot efficiënte belastinginning in de betrokken landen, maar ook aan de ondermijning van internationale inspanningen om belastingontwijking tegen te gaan.

Wij roepen Atradius DSB op om:

- alle verzekeringsaanvragen te screenen op het gebruik van belastingparadijzen; en
- exporten aan zakenpartners die gebruik maken van belastingparadijzen niet meer in verzekering te nemen.